

ЗАКОН

о Безбедносно-информативној агенцији

„Службени гласник РС”, бр. 42 од 19. јула 2002, 111 од 29. децембра 2009, 65 од 27. јуна 2014 - УС,
66 од 29. јуна 2014, 36 од 10. маја 2018.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Образује се Безбедносно-информативна агенција (у даљем тексту: Агенција), као посебна организација.

Члан 2.

Агенција обавља послове који се односе на: заштиту безбедности Републике Србије и откривање и спречавање делатности усмерених на подривање или рушење Уставом утврђеног поретка Републике Србије; истраживање, прикупљање, обраду и процену безбедносно-обавештајних података и сазнања од значаја за безбедност Републике Србије и информисање надлежних државних органа о тим подацима, као и друге послове одређене законом.

Члан 3.

Агенција има својство правног лица, у складу са законом.

Члан 4.

Контролу рада Агенције остварују надлежни органи, у складу са законом и другим прописима.

У обављању послова из свог делокруга Агенција остварује сарадњу са другим надлежним државним органима и службама.

Агенција остварује сарадњу са органима, организацијама и службама других држава и међународних организација, у складу са смерницама Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада) и безбедносно-обавештајном политиком Републике Србије.

II. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА

Члан 5.

Радом Агенције руководи директор, кога поставља и разрешава Влада.

Члан 6.

У Агенцији се образују посебне организационе јединице за обављање безбедносних послова из њеног делокруга.

Члан 7.

На унутрашњу организацију и систематизацију радних места у Агенцији примењују се начела за унутрашњу организацију и систематизацију радних места у министарствима и посебним организацијама, осим уколико обављање одређених послова у Агенцији не захтева другачији начин организовања.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Агенцији доноси директор Агенције, уз претходну сагласност Владе. *

Актом из става 2. овог члана се утврђују, нарочито, организационе јединице, послови који се у њима обављају, начин руковођења, овлашћења и одговорности руководиоца, унутрашња контрола и интерна ревизија, међусобни односи организационих јединица, начин сарадње Агенције са другим органима и организацијама, подела радних места, врсте радних места,

укупан број радних места са називом, опис послова, распон звања, заштитни режим, статус припадника, потребан број извршилаца и услови за свако радно место, као и подаци о степену увећања стажа осигурања.*

Подаци садржани у акту из става 2. овог члана јесу тајни подаци, који се одређују и са којима се поступа у складу са законом којим се уређује тајност података.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 8.

Директор интерним упутствима ближе уређује поједина питања која се односе на унутрашње организовање и обављање послова из делокруга Агенције и даје припадницима Агенције обавезне инструкције о начину обављања послова.

III. НАЧИН ОБАВЉАЊА ПОСЛОВА

Члан 9.

Агенција у обављању послова из своје надлежности примењује одговарајуће оперативне методе, мере и радње, као и одговарајућа оперативно-техничка средства којима се обезбеђује прикупљање података и обавештења ради отклањања и спречавања делатности усмерених на подривање или рушење Уставом утврђеног поретка Републике Србије, угрожавање безбедности у земљи и, у вези с тим, предузима друге потребне мере и радње на основу закона и прописа донетих у складу са законом.

Одлуку о примени мера и метода из става 1. овог члана доноси директор Агенције или лице које он овласти.

Члан 10.

У обављању послова из свог делокруга, припадници Агенције овлашћени су да од државних и других органа, правних и физичких лица траже и добију обавештења, податке и стручну помоћ од значаја за разјашњавање чињеница везаних за обављање послова из делокруга Агенције.

На пружање помоћи, давање обавештења и података из става 1. овог члана нико не може бити принуђен, а ускраћивање или одбијање помоћи, давања обавештења или података мора бити засновано на законом утврђеним разлозима.

Члан 11.

О пословима из своје надлежности Агенција обрађује, чува и користи прикупљене информације и документацију, о чему води одговарајуће евиденције и обезбеђује заштиту њихове тајности.

Начин евидентирања, обраде, чувања, коришћења, заштите и достављања другим надлежним државним органима информација и докумената из става 1. овог члана утврђује Влада.

Члан 12.

Припадници Агенције распоређени у посебне организационе јединице из члана 6. овог закона у откривању, праћењу, документовању, спречавању, сузбијању и пресецању делатности организација и лица усмерених на вршење организованог криминала и кривичних дела са елементом иностраности, унутрашњег и међународног тероризма и најтежих облика кривичних дела против човечности и међународног права и против Уставом утврђеног поретка и безбедности Републике примењују овлашћења утврђена законом и другим прописима које примењују овлашћена службена лица и радници на одређеним дужностима министарства надлежног за унутрашње послове, у складу са прописима о унутрашњим пословима.

Члан 13.

Престао је да важи ранији члан 13. (види [Одлуку УС - 65/2014-99](#))

Члан 13.*

Посебне мере којима се одступа од неповредивости тајне писама и других средстава општења (у даљем тексту: посебне мере) су:*

1) тајни надзор и снимање комуникације без обзира на облик и техничка средства преко којих се обавља или надзор електронске или друге адресе;*

2) тајни надзор и снимање комуникације на јавним местима и местима којима је приступ ограничен или у просторијама;*

3) статистички електронски надзор комуникације и информационих система у циљу прибављања података о комуникацији или локацији коришћене мобилне терминалне опреме;*

4) рачунарско претраживање већ обрађених личних и других података и њихово упоређивање са подацима који су прикупљени применом мера из тач. 1)–3) овог става.*

Уз посебне мере из става 1. тач. 1) и 2) овог члана може се одобрити тајни надзор и снимање места, просторија и предмета, укључујући и уређаје за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 14.

Престао је да важи ранији члан 14. (види Одлуку УС - 65/2014-99)

Члан 14.*

Посебне мере могу се одредити према лицу, групи или организацији за коју постоје основи сумње да предузима или припрема радње усмерене против безбедности Републике Србије, а околности случаја указују да се на други начин те радње не би могле открити, спречити или доказати или би то изазвало несразмерне тешкоће или велику опасност.*

Приликом одлучивања о одређивању и трајању посебних мера посебно ће се ценити да ли би се исти резултат могао постићи на начин којим се мање ограничавају права грађана, у обиму неопходном да се сврха ограничавања задовољи у демократском друштву.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 15.

Престао је да важи ранији члан 15. (види Одлуку УС - 65/2014-99)

Члан 15.*

Ако су испуњени услови из члана 14. овог закона, на образложени предлог директора Агенције, суд може одредити примену посебне мере.*

Предлог из става 1. овог члана садржи назив посебне мере, расположиве податке о лицу, групи или организацији према којој ће бити примењивана, постојање услова за њено одређивање и рок трајања.*

О предлогу из става 1. овог члана одлучује председник Вишег суда у Београду, односно судија којег он одреди међу судијама који су распоређени у Посебно одељење тог суда за које је законом одређено да поступа у предметима кривичних дела организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела.*

Одлука о предлогу из става 1. овог члана доноси се у року од 48 часова од часа подношења предлога.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 15а*

Ако усвоји предлог за одређивање посебне мере суд доноси наредбу.*

Наредба о одређивању посебне мере садржи назив посебне мере, расположиве податке о лицу, групи или организацији према којој ће бити примењивана, разлоге о испуњености услова из члана 14. овог закона, начин примене, обим и трајање посебне мере.*

Посебна мера може трајати три месеца, а због неопходности откривања, спречавања или прикупљања доказа о радњи из члана 14. став 1. овог закона, може се продужити највише још

три пута у трајању од по три месеца. Примена посебне мере се прекида чим престану разлози за њену примену.*

Ако не усвоји предлог за одређивање посебне мере суд доноси решење.*

Против решења из става 4. овог члана директор Агенције може изјавити жалбу Апелационом суду у Београду.*

Одлуку о жалби из става 5. овог члана доноси веће састављено од троје судија Посебног одељења Апелационог суда у Београду за које је законом одређено да поступа у предметима кривичних дела организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, у року од 48 часова од часа изјављивања жалбе.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 15б*

Ако у току примене посебне мере припадник Агенције дође до сазнања да лице, група или организација користи друго средство комуникације, електронску или другу адресу, или да се комуникација обавља на другим местима којима је приступ ограничен или у другим просторијама, обавестиће о томе одмах директора Агенције који може наредити проширење посебне мере.*

У случају доношења наредбе из става 1. овог члана, директор Агенције у року од 48 часова подноси предлог за накнадно одобрење проширења примене посебне мере. О предлогу одлучује судија из члана 15. став 3. овог закона у року од 48 часова од часа пријема предлога.*

Ако усвоји предлог из става 2. овог члана судија ће накнадно одобрити проширење примене посебне мере, а ако одбије предлог, материјал који је прикупљен у складу са ставом 1. овог члана се уништава.*

Материјал из става 3. овог члана уништава се у присуству судије који о томе саставља записник.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 15в*

Ако је приликом примене посебних мера прикупљен материјал о кривичном делу у односу на које се могу одредити посебне доказне радње, такав материјал се доставља надлежном јавном тужилаштву. Са материјалом се поступа у складу са одредбама које уређују кривични поступак.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 15г*

Предлог за одређивање или проширење посебних мера, одлука о предлогу, наредба о проширењу посебне мере и записник о уништавању материјала из члана 15б став 4. овог закона бележе се у посебном уписнику и чувају се заједно са материјалом о примени посебних мера у посебном омоту са назнаком „посебне мере” и ознаком степена тајности, у складу са одредбама закона којим се уређује тајност података.*

Подаци о предлагању, одлучивању и примени посебних мера представљају тајне податке.*

Податке из става 2. овог члана дужна су да чувају као тајне и друга лица која их у било ком својству сазнају.*

*Службени гласник РС, број 66/2014

Члан 16.

Кад посебни разлози безбедности Републике Србије то захтевају, Агенција може да преузме и непосредно обави послове који су у надлежности министарства надлежног за унутрашње послове.

Одлуку о преузимању и обављању послова из делокруга министарства надлежног за унутрашње послове споразумно доносе директор Агенције и министар надлежан за унутрашње послове.

У случају сукоба надлежности одлучује Влада, у складу са законом и другим прописима.

Преузете послове из ст. 1. и 2. овог члана припадници Агенције обављају под условима и на начин, као и применом овлашћења, утврђених законом и другим прописима које примењују овлашћена службена лица и радници на одређеним дужностима министарства надлежног за унутрашње послове, у складу са прописима о унутрашњим пословима.

Директор Агенције и министар надлежан за унутрашње послове споразумно ће ближе уредити својим актом обавезне облике и начин остваривања сарадње Агенције и министарства надлежног за унутрашње послове у питањима од интереса за безбедност и уставни поредак Републике Србије, односно безбедност људи и имовине.

IV. КОНТРОЛА РАДА

Члан 17.

Директор Агенције дужан је да два пута годишње поднесе извештај о раду Агенције и о стању безбедности Републике Србије, Народној скупштини и Влади Републике Србије.

Члан 18.

У обављању послова из свог делокруга Агенција је обавезна да се придржава начелних ставова и смерница Владе које се односе на безбедносно-обавештајну политику Републике Србије.

Члан 19.

Лица која учествују у вршењу контроле рада Агенције, обавезна су да штите и чувају поверљивост података и информација до којих долазе у вршењу послова контроле и по престанку својих функција.

V. ПРИПАДНИЦИ АГЕНЦИЈЕ

Члан 20.

Брисан је ранији став 1. (види члан 2. Закона - 36/2018-33)

Припадници Агенције не могу бити чланови политичких странака.

Припадници Агенције немају право на синдикално организовање нити право на штрајк.

Члан 20а*

Припадници Агенције су овлашћена службена лица, лица на одређеним дужностима и лица без овлашћења.*

На права, дужности и одговорности по основу радног односа припадника Агенције у статусу овлашћених службених лица и лица на одређеним дужностима која нису уређена овим законом и прописима донетим на основу овог закона, сходно се примењују одредбе закона који важе за полицијске службенике.*

На права, дужности и одговорности по основу радног односа припадника Агенције у статусу лица без овлашћења која нису уређена овим законом и прописима донетим на основу овог закона, сходно се примењују прописи којима се уређују радни односи у државним органима.*

Ближи услови и начин остваривања права, обавезе и одговорности из радног односа припадника Агенције уређују се правилником о раду.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20б*

За попуњавање радних места у Агенцији није обавезан конкурс.*

О заснивању радног односа у Агенцији решењем одлучује директор.*

На услове за заснивање радног односа у Агенцији, примењују се прописи којима се уређују услови за заснивање радног односа у министарству надлежном за унутрашње послове.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20в*

Постојање безбедносне сметње, као чињенице која представља стварни и неприхватљив безбедносни ризик у случају пријема лица у радни однос, укључујући и лице које се враћа на рад на основу правоснажне одлуке надлежног органа, утврђује Агенција у поступку безбедносног проверавања.*

Безбедносно проверавање може се вршити само уз претходну писану сагласност лица, дату путем попуњавања и потписивања упитника о идентификационим подацима, на обрасцу који утврђује директор Агенције.*

Ако лице из става 1. овог члана одбије да попуни или потпише упитник из става 2. овог члана, сматраће се да је одустало од заснивања радног односа, односно наставка рада у Агенцији.*

У поступку безбедносног проверавања прикупљају се и проверавају подаци наведени у упитнику из става 2. овог члана, као и други подаци у погледу лица које се безбедносно проверава, путем обављања разговора са лицем које се проверава, са лицима која су са њим у вези и другим лицима, као и прикупљањем података од других органа или из регистара, евиденција, збирки и база података које се воде на основу закона.*

Подаци прикупљени безбедносним проверавањем евидентирају се, чувају и штите у складу са законом којим се уређује тајност података и законом којим се уређује заштита података о личности, а користе само у сврху за коју су прикупљени.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20г*

Припадници Агенције дужни су да, због потребе рада у Агенцији, похађају стручну обуку, као и да се стручно усавршавају и да положе посебан стручни испит.*

Поступак, програм и начин похађања стручне обуке, стручног усавршавања и полагања посебног стручног испита утврђује се актом директора.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20д*

Рад припадника Агенције оцењује се једанпут годишње.*

Поступак, мерила и начин оцењивања припадника Агенције уређује се актом који доноси директор.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20ђ*

Звања овлашћених службених лица и лица на одређеним дужностима уређују се овим законом.*

Звања су:*

1) са средњим образовањем – млађи референт, референт, старији референт, виши референт, самостални референт и виши самостални референт;*

2) са првим степеном високог образовања – млађи сарадник, сарадник, старији сарадник, виши сарадник, самостални сарадник и виши самостални сарадник;*

3) са другим степеном високог образовања – млађи саветник, саветник, виши саветник, самостални саветник, виши самостални саветник и главни саветник. *

Припадницима Агенције у статусу овлашћеног службеног лица и лица на одређеним дужностима утврђују се звања одговарајућег назива за свако систематизовано радно место.*

Услови за стицање и губитак звања утврђују се актом директора, уз претходну сагласност Владе.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 20е*

Припадник Агенције има право на плату, увећану плату, накнаду плате, накнаду трошкова и друга примања, у складу са овим законом и законом којим се уређује систем плата у јавном сектору.*

Плата се састоји од основне плате и увећане плате.*

Основна плата одређује се множењем основице са коефицијентима за обрачун плата.*

Коефицијенти за обрачун плата састоје се од основног, додатног и корективног коефицијента у односу на радна места, звање, нарочито ризичне услове рада, опасност, одговорност и сложеност послова.*

Коефицијенти за обрачун плате, утврђују се актом директора, уз претходну сагласност Владе.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 21.

Припадник Агенције своје својство доказује службеном легитимацијом.

Врсте, облик и садржај службених легитимација прописује Влада.

Члан 22.

Припадник Агенције је дужан да послове и задатке који су му одређени извршава у складу са законом, другим прописом и општим актом, налогом директора, односно непосредно надређеног руководиоца у Агенцији.

Припадник Агенције је самосталан у раду и за свој рад лично одговоран.

Члан 23.

Припадник Агенције је дужан да чува податке Агенције који представљају државну, војну, службену или пословну тајну, методе, мере и радње које представљају или садрже коју од ових тајни, као и друге податке чије би саопштавање начинило штету по интересе физичких или правних лица или за успешно обављање послова Агенције.

Обавеза чувања података, мера и радњи из става 1. овог члана прихвата се приликом пријема на рад, а важи и по престанку рада у Агенцији.

Од обавезе чувања тајне припадника Агенције може ослободити директор Агенције.

Члан 23а*

Припадник Агенције може бити трајно или привремено премештен на друго одговарајуће радно место. *

Одговарајућим радним местом сматра се радно место чији се послови обављају у истом звању, као послови радног места са којег се припадник Агенције премешта и за које испуњава све услове за рад на тим пословима. *

За премештај због потребе посла, није потребна сагласност припадника Агенције.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 23б*

Припадник Агенције може бити трајно премештен на друго одговарајуће радно место, на лични захтев или на предлог надлежног руководиоца, у случају потребе посла, када се оцени

да његове радне способности и оспособљеност у већој мери могу да допринесу побољшању процеса рада на радном месту на које се трајно премешта.*

Захтев, односно предлог за трајни премештај мора бити посебно образложен.*

За трајни премештај припадника Агенције, у случају када је раздаљина места рада од места премештаја већа од 50 километара, неопходна је сагласност припадника.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 23в*

Припадник Агенције може бити привремено премештен на друго одговарајуће радно место на лични захтев или на предлог надлежног руководиоца у случају потребе посла, због замене одсутног припадника, повећаног обима посла или привремене здравствене неспособности, при чему задржава сва права радног места са кога је премештен, ако је то за њега повољније.*

Привремени премештај траје најдуже годину дана.*

Захтев, односно предлог за привремени премештај, мора бити посебно образложен. *

После истека времена на које је привремено премештен, припадник се враћа на радно место са кога је премештен.*

Жалба на решење о привременом премештају не одлаже његово извршење.*

*Службени гласник РС, број 36/2018

Члан 24.

Дисциплински поступак против припадника Агенције води се у складу са законом и другим прописима.

У дисциплинском поступку против припадника Агенције искључује се јавност.

Влада ближе уређује питања која се односе на дисциплинску одговорност припадника Агенције.

Члан 25.

Ако се против активних и бивших припадника Агенције води кривични или други поступак због примене одговарајућих мера, односно употребе средстава принуде, Агенција ће му обезбедити бесплатну правну помоћ у том поступку, изузев ако је Агенција иницирала или покренула поступак.

Ако су живот, односно лична и имовинска безбедност припадника Агенције или чланова његове породице доведене у опасност због вршења службе, Агенција ће припаднику, поред правне помоћи из става 1. овог члана, обезбедити и другу помоћ и заштиту ради отклањања опасности.

Права из ст. 1. и 2. овог члана имају и грађани који Агенцији пружају помоћ у обављању послова из њеног делокруга.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 26.

Подзаконски акти за извршавање овог закона донеће се у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу.

До доношења аката из става 1. овог члана примењиваће се важећи акти који нису у супротности са овим законом.

Члан 27.

Радници Министарства унутрашњих послова – Ресора државне безбедности који у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона не буду преузети у Агенцију, распоредиће се у Министарство унутрашњих послова на радна места која одговарају њиховој стручној спреми и радним способностима.

Агенција ће преузети просторије, предмете, архиву и други регистратурски материјал, опрему, средства за рад и друга средства која је на дан ступања на снагу овог закона користило Министарство унутрашњих послова – Ресор државне безбедности.

Члан 28.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УНЕТЕ У "ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ" ЗАКОНА

Закон о изменама Закона о Безбедносно-информативној агенцији: „Службени гласник РС”, број 111/2009-35

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. јануара 2010. године.

Закон о изменама и допунама Закона о Безбедносно-информативној агенцији: „Службени гласник РС”, број 36/2018-33

Члан 5.

До почетка примене закона којим се уређује систем плата у јавном сектору, право припадника на плату, увећану плату, накнаде и остала примања, утврђује се у складу са прописима који важе на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 6.

Подзаконски акти за извршавање овог закона донеће се у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу.

До доношења аката из става 1. овог члана примењиваће се важећи акти, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 7.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.